

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברינו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"
יצחק רבין

רפאל סדובסקי ז"ל

תרע"ה (1915) - כ"ג באלול תש"ה (01.09.1945)

נחקר בידי: קיריל גייבורונסקי

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

על אודות

ארגון המתנדבים 'לתת פנים לנופלים' עוסק בהנצחה של חללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות איבה, שנפלו טרם קום המדינה ובמלחמת השחרור.

מתנדבי הארגון עוסקים בקידום תוכניות ופעולות הנצחה שונות. את עיקר תשומת הלב מפנים המתנדבים להשלמת פרטי חייהם של חיילים עלומים, שעל מצבותיהם חסר מידע ושבאתר יזכור של משרד הביטחון חסרות תמונותיהם ואין מידע על קורותיהם.

רובם של אותם חיילים עלומים הם ילידי אירופה, נצר אחרון למשפחתם, שרידי וניצולי שואה, או חיילים בודדים מארצות ערב. לחלקם אין קבר או מצבה שאפשר לפקוד וסיפור חייהם הוא היחיד שמנציח זכרם.

לצורך השלמת סיפור חייהם החסר, נוברים החוקרים בארכיונים, בארץ ובחו"ל, מנסים לאתר בני משפחה וחברים ולדלות כל קצה חוט ומידע שיכול להוביל להשלמת סיפור חייהם החסר ובעיקר תמונת פניהם.

המסמך הזה הוא סך המסמכים שנמצאו על אודות החייל ואפשרו למעשה את השלמת סיפור חייו ומותו.

"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי ז"ל

דף 'יזכור'

מקור: דף יזכור

הפרטים החסרים:
שמות הורים, תאריך לידה,
מקום לידה מדויק, סיפור חיים
מלא, מקום קבורה ותמונה

טוראי
רפאל סדובסקי

לח"י
נפל ביום כ"ג באלול תש"ה (01.09.1945)
מקום קבורתו לא נודע

סיפור חייו

נולד ברוסיה וגדל במצרים. עסק בהוראה בקהילה היהודית בקהיר. היה מזכיר ברית הצה"ר בקהיר ומאוהדי מחתרת לח"י. כבעל קשרים ענפים בעיר והתמצאות רבה בכל חלקיה סייע לשליחי מחתרת לח"י בהשגת מקומות אכסון ואחסנה וגם העמיד את ביתו לרשותם לצורך פגישות. לקראת ההתנקשות בלורד מוין ביום 6.11.1944 השיג חדר בשביל שני המיועדים לפעולה בביתו של יהודי מקומי. הוא גם הצטרף אליהם בבדיקת כלי הנשק באיזור הפירמידות. לאחר תליית המתנקשים אליהו חכים ואליהו בית צורי שנתפסו מייד לאחר הפעולה, הלך להשתטח על קברותיהם והקברן, שהיה קשור לבולשת, מסרו לידי המשטרה. הוא נעצר, עונה קשה וביום כ"ג באלול תש"ה (1.9.1945), עשרה חודשים לאחר מאסרו וסמוך למועד משפטו, התאבד בתא הכלא.

החלל הינו מקל"ן- חלל שמקום קבורתו לא נודע.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי "יזכור", שנערך ע"י משרד הביטחון)

סיפור חייו

הקדשות

הנצחה באנדרטאות

הדלקת נר זיכרון

דפדוף בסיפורי הנופלים

לפי א-ב לפי תאריך נפילה

הקודם הבא

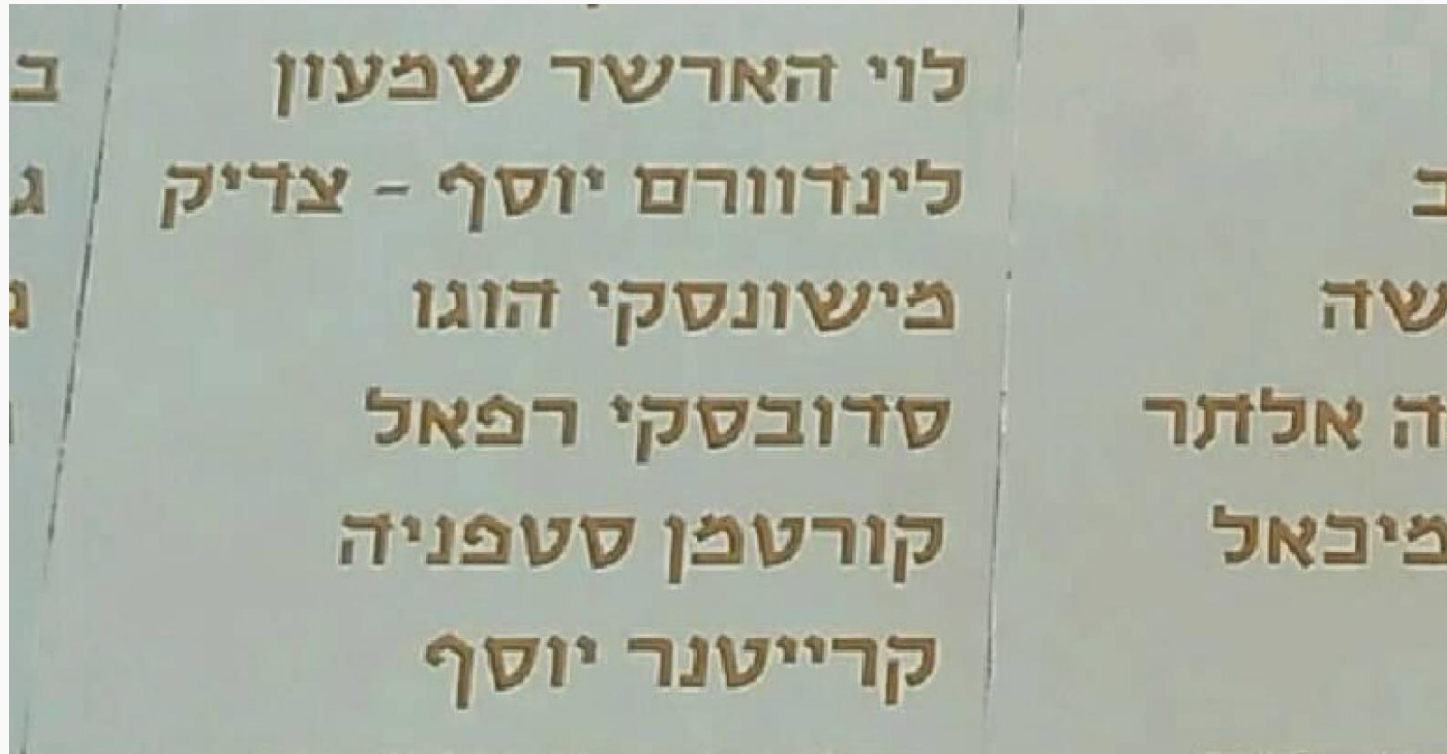
"כִּי מֵדֵי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי ז"ל

אנדרטת זיכרון לחללי צה"ל שמקום קבורתם לא נודע

מקור: BillionGraves

שמו של רפאל מופיע באנדרטת הזיכרון לחללי צה"ל שמקום קבורתם לא נודע בהר הרצל

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי ז"ל

כתבות חדשות ועיתונות

מקור: חיפוש בגוגל

כתבות עיתונות מאתרים שונים בהן

מופיע שמו של רפאל סדובסקי

Assassinations in Palestine 1919–1948 213

surveillance. Thus, after one of Davidesku's meetings with Sittner, British detectives sprang into the coffee house where they met and arrested Sittner. Tidhar's account does not mention whether Davidesku asked the British intelligence to get him out of Palestine.

Karpel (1990) offers a somewhat different interpretation, more suitable perhaps to the dark world of intelligence and counter intelligence scheming. She suggests the following interpretation. Rafael Sadovsky, an Egyptian Jew who was also part of the Lehi organization in Egypt, was arrested in March 1945. Under investigation, he gave his British interrogators the names of all the members of Lehi's group in Egypt, including Sittner. Consequently, Sittner was arrested too. Somehow, Sittner managed to escape from the prison, defected from the British airforce (which he had previously joined) and returned to Palestine. There, he met with Ya'acov Banai (Mazal) and Itzhak Yazernitzky-Shamir (Michael), from Lehi and gave them his version of the events in Cairo. In Palestine, Sittner assumed a new identity and met with Davidesku once a week to get information. According to Sittner, Davidesku was giving the British information about their conversations. After one of their meetings, the British ambushed and arrested Sittner. From his prison cell, Sittner managed to smuggle a letter to Lehi's headquarters in which he accused Davidesku in the squealing that led to his arrest. Lehi's headquarters felt that Davidesku was a traitor and had to be executed.

The young woman who answered the phone in the press department of the National Archives in London was very nice. Ah yes, the attempt to assassinate Churchill, I know, she said delightedly, and was kind enough not to correct me: Actually, the target was primarily Ernest Bevin. Within minutes an e-mail arrived with the entire MI5 file, some 50 or so pages.

One of the documents was sent from Palestine on January 5, 1945. It said that a member of the Lehi pre-state underground group, **Raphael Sadovsky**, who was arrested following the murder of Lord Moyne in Cairo, revealed in his interrogation that one of Moyne's killers, Eliyahu Bet-Zuri, had told him that as soon as he got back to Lehi headquarters he would propose assassinating British politicians, including Mr. Churchill. According to the Israeli Defense Ministry's memorial website, Sadovsky was badly tortured in the British jail and killed himself.

In 1944 the Stern gang also assassinated Walter Guinness (Lord Moyne) in Cairo, Egypt. Guinness, "was, nominally at least, the key figure in British policy in the Middle East" and "the only British minister to have been assassinated in this century." Two Jewish murderers were captured -- Eliahu Hakim and Eliahu Bet-Zuri. "Our deed," the two declared before the were hung, "stemmed from motives and our motives stemmed from our ideals. And if we prove our ideals were right and just, then our deed was right and just." A third Stern gang member, **Raphael Sadovsky**, involved in the Guinness murder, was later captured and his "50-page confession ... includes names, dates and places and led to the wholesale arrests of suspected Sternists in Egypt and Palestine." [BLACK, I., 11-5-94, p. T39]

הביש שלפני העסק הביש
"באו אלי לבית הסוהר כל הראשים של יהדות מצרים, הסבירו לי כי רצח הלורד מיון מהווה סכנה לכל היהודים בארץ הזאת. בגללי, אמרו, יתחילו לשחוט את היהודים במצרים - בגללי אני! מה עשית?"

מתוך עדותו של רפאל סדובסקי לבולשת המצרית, 1945

רפאל סדובסקי היה מזכיר התנועה הרוויזיוניסטית בקהיר, בין היתר הקדיש זמן לסייע לסניף לח"י המקומי ולקח חלק בפעילותו – הוא עמד בקשר עם שני האליהו ואף השיג להם את החדר שממנו יצאו לפעולת הדגל, הוצאתו להורג של השר לענייני המזרח התיכון, הלורד מיון. סדובסקי לא הצליח להתמודד עם תליתם של השניים ועל כן החליט לעלות לקברם בניגוד להוראת המחתר. באותו הרגע נעצר על ידי הבולשת המצרית. טודי, חבר לח"י אחד, מספר כי היה זה יוסף דוידסקי, לשעבר איש ניל"י ששירת לאורך כל הדרך בבולשת הבריטית ומדי פעם נהג להעביר ידיעות להגנה, לחל"י ולאצ"ל, הוא זה שהמליץ לבולשת להציב בבית הקברות שוטרם סמויים - ואני חושבת שאין לדלדל באינטליגנציה של הבריטים.

לא ברור אם סדובסקי, עונה, אך נכנע ומסר לבולשת את שמותיהם של חברי סניף לח"י במצרים שנעצרו מיד לאחר מכן. הוא לא עמד בהרפתקה הזו קצר לפני משפטו תלה עצמו בתא המעצר.

טודי מוסיף שדוידסקי ישרת לפחות ארבעה אדונים עוינים זה לזה והילך בניהם כלולין על תבל... "סוכנו, חבר לח"י שני, פעיל התא המצרי, מספר כי נעצר על ידי הבריטים רגע לאחר שכינשו עם דוידסקי – הדבר הביא להוצאתו להורג של דוידסקי על ידי לח"י. עם זאת, יש לציין כי שמו של סיטנר מופיע בעדותו של סדובסקי לבולשת המצרית.

בתמונתו: שני אליהו במשפטים, יוסף דוידסקי, קברם של שני אליהו בקהיר - המקום בו נתפס סדובסקי, הודעה של לח"י על הוצאתו להורג של דוידסקי ושני אליהו מובלים למשפט

В английской тюрьме

Во время последней встречи с Ицхакoм Шамиром тот поведал Гeфнеру, что собирается ликвидировать лорда Мойна. Это было очень амбициозное стремление для командира, в распоряжении которого почти не имелось солдат. Во время своего пребывания в Египте Гeфнер занимался сбором информации для этой цели, однако операция была проведена, когда он был уже в Италии. Тем не менее, во время следствия, которое вели англичане, директор ячейки Бейтара в Каире, **Рафаэль Садовский** (он оказывал содействие борцам подполья, находившимся в городе) выдал имена Гeфнера и еще нескольких активистов. Гeфнер знал, что если Садовский попадетс в руки англичан, им удастся вытянуть из него немало информации, что поставит под опасность всю борьбу. Он понимал, что для общего блага следовало бы ликвидировать Садовского. Но он не нашел сил поднять этот вопрос на встрече с командирами ЛЕХИ.

Итак, Гeфнер оказался в заключении. Его перевозили из одной тюрьмы в другую. Пребывая в одиночной камере в каирской тюрьме, он погруился в отчаяние: «В каирской тюрьме мне не разрешили ни с кем разговаривать, не давали ни книг, ни газет. Это было невероятно трудно. Человек, у которого нет ни книг, ни газет, не знает, чем заняться в камере, в которой он проводит двадцать четыре часа в сутки. Это была настоящая пытка. Я знал, что если выдам им информации о подполье, они дадут мне все».

Его возили по тюрьмам Египта, Судана, Эритрея, а потом вернули в Палестину. Он рассказывает, что в Восточной Африке заключенные УЦЕЛЬ и ЛЕХИ питались вегетарианской пищей, потому мясо, которое давали англичане, было некoшерно.

בכלא הבריטי

עוד בפגישתו האחרונה של גפנר עם יצחק שמיר, בטרם יצא כחייל למצרים, ציין באוזניו חבר הנהגת הלח"י כי בכוונתו לחסל את הלורד מיון - שאיפה מרחיקת לכת למפקד שהיה באותה עת כמעט נטול חיילים לגמרי. בשהותו במצרים עסק גפנר בארגון איסוף המודיעין לקראת פעולת החיסול, אך הפעולה הגיעה לכלל ממש כשהוא היה כבר עמוק בחזית האסלקית. עם זאת, בחקירות שערכו הבריטים, נשבר מנהל סניף התנועה הרוויזיוניסטית בקהיר, **רפאל סדובסקי**, ששימש עזר ללוחמי המחתרות שעברו כחיילים בעיר, ומסר את שמש של גפנר ועוד מספר פעילים. לגפנר היה ברור כי במידה יופיל סדובסקי ליד האנגלים, הם יצליחו לשאוב ממנו מידע רב שיסכן את מאבקם. בהיגיון של חייל, היה ברור לו כי המהלך הרצוי לטובת המלחמה הוא לחסל את סדובסקי. על אף זאת, הוא לא הצליח לאזור כוח להעלות את הרעיון בפגישותיו עם פיקוד הלח"י.

גפנר הושם במאסר והועבר ממקום למקום. אל תהום הייאוש הגיע כשהיה כלוא בבידוד במצרים:

"בבית הסוהר בקהיר לא נתנו לי לדבר עם אף אחד, לא נתנו לי ספר, עיתון. שום דבר. זאת היתה מלחמה פנימית עצומה. מבלי לקרוא ספר, מבלי לקרוא עיתון, אדם לא יודע מה לעשות כשהוא נמצא בחדר 24 שעות ביממה. היה לי מאוד קשה. ידעתי שאם אספר להם סיפור המחחרת הם יתנו לי הכל".

הוא הועבר בין בתי סוהר מהארץ. לסודאן, למצרים, לאריתריאה ושוב לארץ. הוא מספר כי במזרח אפריקה ניזון אסירי האצ"ל והלח"י מתזונה צמחונית, כי הבשר שסיפקו הבריטים היה סר.

כחילונים, מדוע עשיתם זאת?

"העם היהודי לא אוכל טריפה. אנשים שונים בעם היהודי אוילי אוקלים, אבל העם היהודי לא אוכל טריפה. אנחנו רצינו למר לאנגלים שאנחנו שונים, אנחנו שונים מהם, אנחנו עולם אחר. זה חשוב מאוד היה לנו".

בכללי, שמירה על המסורת היא חלק מהווי הכלא של אסירי המלכות. במאסר הראשון בארץ, אסירי אצ"ל ולח"י ניהלו את חייהם בהפרדה מוחלטת מצד אסירי ההגנה, שחיו כאסירים סוג א' (ביקורים, אוכל בשפע ממסעדות החוץ וכו'). הפעילות השבועית היחידה שנערכה בהשתתפות שתי הקבוצות היתה תפילת שבת משותפת. גפנר מסביר: "ברגע שהגויים מעיקים לנו, אנו נעשים יהודים. ההגנה רצתה להראות כלפי האנגלים שאנו אחרים, אנו יהודים".

אפקדותו מהמאסר בענו: פעם אחת קבוצה של אסירי הגנה מצאו תוך כדי עבודה פתח יציאה מהמועדה לרחוב. הם מיהרו לדווח על כך למנהל העבודה, ערב-נוצרי שהיה שפוט לשינם ארוכות בין רצח. גם הלה מיהר לדווח לממונים שמעילי, אשר מיהרו לסגור את הפרצה בלבנים. עד היום גפנר עדיין תמה על התנהגות אישי ההגנה. גם אם הם לא רצו לברוח באותו רגע, מדוע לא לשמור על האופציה? למי שתהה - אנשי ההגנה לא קיבלו גמול כלשהו. הם הרי עשו את מה שהיה מצופה מהם.

" **כִּי מֵדֵי דְבָרֵי בּוֹ זְכָר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד**" (ירמיהו לא, יט)

him that afternoon and took him at once to the house of Raphael Sadovsky.

Sadovsky is worth examining, for he plays an unusual role in this story. He was a romantic, a would-be Byron, eager for any derring-do—yet of all men the least constituted to be a conspirator. He was a short, squat, unlovely man, about twenty-nine, with a round face given a certain distinction by a trim black mustache and goatee. He was a bachelor, he taught English, French and mathematics in a government school; charming, cultivated, full of enthusiasms, belonging to an old Jewish family, he knew everyone and could open many doors. He was, in addition, secretary of the tiny Zionist Revisionist party in Cairo. This position sounded more important than it was, for Zionism was a hobbled movement in Egypt, and its members could do little more than sympathize silently with their brothers in Palestine. Although the Egyptians thought of themselves as belonging to the West, as Europeans rather than Arabs (Egyptian law students invariably attended French universities and Cairo's finest department stores were Le Printemps and Aux Trois Quartiers), as between Jews and Arabs in the Palestine struggle, their sympathies fell naturally with the Arabs. Egypt's leading Jews, highly placed in commerce and the professions, were vehemently anti-Zionist.¹⁶¹ As a result, the Zionist organization in Egypt was virtually without influence. It existed on sufferance and dared not speak out. Even more so, then,

had brought about exactly what he wanted to avoid: he had called attention to his companion and at the same time suggested that she was involved in secret activity. Sadovsky had no idea that Gefner was in the FFI and knew the girl well. "I realized then what this man is made of," Gefner told Galili. But because Sadovsky knew Cairo, because he was an encyclopedia of information, because he could carry out errands impossible for a foreigner, because he lived with his pious, highly respected parents and his home could be used as a meeting place, Gefner had enlisted his help. Now, after Gefner's departure, Galili made use of him too. He knew it was a calculated risk and so told Sadovsky as little as possible. To keep him happy he assigned him to small diversive tasks: to count the cars parked outside the British Embassy, to ascertain with what Egyptian actress a certain British colonel was sleeping and finally—as if it were of no more importance than his other assignments—to learn the location of Lord Moyne's residence and the license number of his car. Sadovsky, infatuated with the notion of working for the underground, had carried out these duties efficiently.

רפאל סדובסקי ז"ל

מספרו של ג'ראלד פראנק – 'המעש'

מקור: "המעש", ג'ראלד פראנק

ג'ראלד פרנק - עיתונאי בתקופת רצח הלורד מוין בקהיר - סיקר את משפט המתנקשים. בשנות השישים כתב על כך את ספרו "המעש", בו מתואר גם חלקו של סדובסקי.

UNION MONDIALE DES SIONISTES REVISIONNISTES
Commissariat électoral pour l'Egypte

Le Commissaire électoral porte à la connaissance des détenteurs du Dinar que la 6ème Conférence de l'Union se tiendra le 9 janvier 1935 à Cravorie (Pologne).

Par la suite du succès de la campagne du Dinar, les dinaristes d'Egypte sont admis à désigner un délégué à la dite Conférence.

Les listes de candidature seront reçues entre le 9 et le 12 de ce mois auprès du Commissaire électoral Mr. Raphael Sadovsky 10, Rue Hawayati. Il est rappelé : 1.) qu'aux termes de l'art. 5 du règlement électoral, ne sont éligibles que les dinaristes ayant 21 ans révolus.

2.) qu'aux termes de l'article 34 du dit règlement, chaque liste de candidature doit être présentée par 25 dinaristes.

Les dinaristes seront ultérieurement convoqués aux élections qui auront lieu le 16 de ce mois.

Le Commissaire électoral.

Raphael Sadovsky.

Fonds National Juif

BUREAU DU CAIRE.

Commissaires :

Mme M. Harari et Mre Alex. Green

RECETTES JANVIER 1929
ACTION DU 15 SHEVAT '289

(Suite)

Quartier Daher — par Miles Gerthner, Steinberg, Mosseri, Mrs Joffé, Steinberg E. Amiel et Benson.

Mme Botton P.T. 2, Rach. Farhi 5, Kipuz 10, H. Roffé 2, J. Sknin 5, I. Guetta 5, D. Hazen 2, B. Simon, J. Baruch 5, M. Bigio 10, Mlle Profetor 10, Amnar 2, Mme Zarmati 5, A. Levy 2, Anonyme 5, V. Lagnado 5, S. Kazandjan 5, E. Agami 5, M. Cohen 5, E. Altman 2, Z. Yanny 1.5, S. Halfon 3, J. Ha-

11, R. Levi 25, Goldenberg 6.2, Dr. Avayou 10, Mme T Krause 5, Mordou 2.8, Halfon Bros 10, Shindler 5, A. Green 20, Sadovsky fils 5, L. Y. Moussa 12, S. Em. le grand rabbin 15, G. Dana 11, Dr. Bloom 14, B. Bigio 47, Carmel Oriental 10, A. Valadji 5, Mme Azgour 7, S. Me-nahem 4.7, Hotel Central 9.5 I. Assayas 12.9, Adja et Fils 5, P. Harari 23, Nathan 5.

Total P.T. 586.

Total Troncs P.T. 1210.7.

Livre d'Or

Inscription de feu Lily Sofer au Livre d'Or du K.K.L.

Par Mlle Fligelman et Mr L. Muhlman.

Grand-rabbin 50, Nassman 10, S. Zuckerman 10, N. Halpern 10, I. Klumer 5, I. Mamane 5, J. Setton 5, L. Sciuto 20, Y. Garboua 10, S. Weinberg 5, S. Sachs 5.
Total T.P. 135.

Fonds National Juif

Bureau du Caire

Commissaires: Mme Manya Harari
Me Alex. Green

Recettes de Juin 1928

TRONCS

Quartier Abdine

Commissaire : N. Eskenazi. — S. Levi P.T. 8.5, Rosenbeck 2, W Perlow 5, B Vita 15.8, Mme Hasson 5.5, H Muhlman 5, Kogan 3.4, R Meriems 5, Stoliar 3, Diamanti 6, Escovitz 5, Costi 2.6, Pilpoul 5, Maya 5, Bana 10, Skliar 5, J. Roditi 1.5, C Arias 20.8, Mme Sadovsky 5, A Habib 10, H Weinstein 4.3, H Iskin 2, M' Fonstein 3.1. — Total 138.5.

Fonds National Juif

Bureau du Caire.

Recettes du 17 Juin au 31 Juillet 1926.

ISMALLIA

Rabbi Hanania, P.T. 3,5 ; S.Em. le grand-rabbin Haim Nahum Effendi, 6,5; MM. Nessim Mayer, 31, Dr Goldenberg 20,1; Lagnado & Co. 23,3; Guédalia Frés 19,5; Abramino Acher 20,5; James Lévy 65,5; Jos. Shohet 13; Liechtenstein 19,5; Albert Hadjès 33,4; Th. Krauss 27,4; Dr Al. Mosséri 8; Th. Mordou 3, Dr Joffé-Bloom 10, Isaac Galoub 10, Calomiti 1, Nathan Katz 7,5, S. Goldman 5, G.J.J.C. 9, Halfon Bros. 8, J. Leibovitz 5, S. Feldman 5, Mme Moreno Cicurel 23,5; H. Heskia 12,5; J. Weissman 15, Cl. Heskia 13; Jacques Arié 36,7; Jos. Piperno 3,5 XX Tammouz : Temple Ismailia 276,1 ; A. Ferger 12,5; Walf Perlow 13, David Pardo 11,5; Mare Liscovitz 15,3; Mme Valadji 6, Sté Carmel Oriental 16, Sadovsky Fils 5, Lagnado & Co. 7, Groupement «Maccabi» 12,7; Michel Jaffé 3,5; Temple Ismailia 8,5; Sté. Hacarem 5, A. Fi-

A L'ORGANISATION SIONISTE NOUVELLE D'EGYPTE

On nous prie d'insérer la note suivante :

« Ainsi que nous l'avions rapporté, coïncidant presque avec l'arrivée de M. Jabotinsky en Egypte, la première Conférence territoriale de l'Organisation Sioniste Nouvelle d'Egypte s'est tenue, à Alexandrie, les 3 et 4 juillet, avec la participation de 27 délégués des Groupes du Caire, de Port-Saïd et d'Alexandrie.

Les rapports présentés portaient sur les questions suivantes : La situation politique intérieure et extérieure, par A. Staraselski; Pour la démocratisation des Communautés juives d'Egypte, par Me. Victor Hazan; L'éducation hébraïque et sioniste, par C. Rosenthal; La Défense économique contre le racisme, par R. Sadovsky; Le Keren Tel-Hal, par J. Weinblatt; L'organisation et les statuts de l'O.S.N. d'Egypte, par Salomone Levi; Pour le Totzereth Haaretz, par J. Graclal et J. Golliger.

רפאל סדובסקי ז"ל

כתבות על סדובסקי ומשפחתו בחייו

מקור: עיתונות יהודית היסטורית – הספרייה הלאומית

COMMISSAIRE GENERAL :

J. WEISSMANN

Résultat Général de l'Action de Tou Bichvat

PAR LA BRITH TRUMPELDOR.

Commissaire : M. Cohen et V. Maziaton. — Mme Lishona P.T. 5, A. Pilosoff 5, V. Sonsino 10, A. Deutsch 5, R. E. Lévy 5, Hassoun 5, Judéa Assurance Co. Ltd 5, S. Gumbi 5, A. Romano 5, V. Chaloum 5, Mme Picciotto 5, A. Harari 3, S. Harari 2, J. Goldenberg 5, J. Weissmann 10, Me Baragan 2.
Total P.T. 82.

Commissaire : H. Nahoum et J. Prizament — Stoloff 10, Dr. H. Yahi 5, Dr. A. Bloom 5, Me. M. Nahmias 5, N.D. Moreno 5, E. Mustacchi et Cie 5, M. Helpmann 5, S. Bloom 5, G. Dana 5, E. Rodrigue 5.
Total P.T. 55.

Commissaire : D. Bercovsky et J. Gohar -- D. Bercovsky 5, S. Leibovitch 10, Guershon et Fils 5, Dr. H. Adler 5, Dr. Avayou 5, Mme Joffé 5, Dr. Artom 5, M. Kelmann 5, Dr. J. Friedmann 5, Dr. Kantarovich 5, Mme Berlinerlau 2, Mr. Bornberg 5, C. R. Dishy 5, Gabbai Frères 5, B. Grunberg 5, J. Schwartz 5, J. Fresco 5, Dr. Zuckermann 5, Pharmacie Nadel 5.
Total P.T. 97.

PAR COLLEGE HERZL.

Commissaires : Sadovsky et Verdnikov. — M. Green 15, Dr. M. Ho-

AU CAIRE

DEPARTS

Me. Léon Castro, Président de la L.I.C.A. s'embarque aujourd'hui avec Mme. Castro pour l'Europe où ils comptent passer deux mois et demi de congé.

M. Raphael Sadovsky s'est embarqué la semaine dernière pour la France à bord du Cairo-City.

M. Sadovsky a assisté à Paris au Congrès International de la Publicité comme représentant de la Maison Sadovsky Fils.

רפאל סדובסקי

חיפוש לעומק אודות המשפחה

מקור: Ancestry.com

חיפוש באתרי אילנות יוחסין מוביל
למשפחת סדובסקי יחידה ממצרים – איווט
זלמן סדובסקי – בעל ואישה.

First & Middle Name(s)

Last Name

Exact...

Place your ancestor might have lived

Birth Year

 Illinois, Federal Naturalization Records, 1856-1991
CITIZENSHIP RECORDS

[View Image](#)

Name Zalmon **Sadovsky**
Birth dd mm year location
Arrival dd mm year New York, New York

 Illinois, Federal Naturalization Records, 1856-1991
CITIZENSHIP RECORDS

[View Image](#)

Name Yvette **Sadovsky**
Birth dd mm year location
Arrival dd mm year New York, New York

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי

חיפוש לעומק אודות זלמן סדובסקי

מקור: Ancestry.com

Zalmon Sadovsky Illinois, Cook County Deaths	
Name	Zalmon Sadovsky
Event Type	Death
Event Date	13 Dec 1973
Event Place	Chicago, Cook, Illinois, United States
Address	8541 N Lotus
Gender	Male
Age	56
Marital Status	Divorced
Race	White
Occupation	Agent
Birth Date	05 Mar 1917
Birthplace	, , Egypt
Funeral Home	Weinstein Brothers Inc
Burial Date	14 Dec 1973
Burial Place	Norridge, , Illinois
Cemetery	Westlawn Cemetery
Father's Name	Zelig Sadovsky
Mother's Name	Lisa Schaffer
Informant's Name	B Patel
Entry Number	633375

זלמן בן זליג וליסה. נפטר בארה"ב. ההשערה הייתה כי מאחר ואדם זה, זלמן סדובסקי, נולד במצרים, חי באמריקה ונפטר השנת 1973, בגיל 56, סביר להניח כי הוא אחיו של רפאל, אשר לפי הספר "המעש" צריך להיות יליד 1915.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי

חיפוש לעומק אודות זלמן סדובסקי

מקור: Ancestry.com

מסמך התאזרחות של האדון זלמן סאם סדובסקי ואשתו איווט (סילברמן) משנת 1966 בארה"ב.

No. 8965542

Name SADOVSKY, Sam

residing at 137 South Central Avenue

Date of birth 3-5-17 Date of order of admission

Date certificate issued by the

U. S. District Court at Chicago, Illinois

Petition No. 448849 Alien Registration No. 12 201 401

NOV 22 1966

Sam Sadovskiy
(COMPLETE AND TRUE SIGNATURE OF HOLDER)

No. 8964444

Name SADOVSKY, Yvette

residing at 137 So. Central Avenue

Date of birth 3-12-30 Date of order of admission

Date certificate issued by the

U. S. District Court at Chicago, Illinois

Petition No. 447923 Alien Registration No. 12 201 402

JUL 26 1966

Yvette Sadovskiy
(COMPLETE AND TRUE SIGNATURE OF HOLDER)

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי

חיפוש לעומק אודות זלמן סדובסקי

מקור: Ancestry.com, רשתות חברתיות (פייסבוק)

Claude Albert Sadovsky United States Public Records	
Name	Claude Albert Sadovsky
Residence Date	01 Jan 2008
Residence Place	Chicago, Illinois, United States
Birth Date	07 Mar 1957
Address	Chicago, Illinois 60601
Address Date	01 Jan 2008
2nd Address	
2nd Address Date	
3rd Address	
3rd Address Date	
4th Address	
4th Address Date	
Possible Relatives	
Record Number	

Claude Sadovsky Message ...

Timeline About Friends Photos More ▾

DO YOU KNOW CLAUDE?

If you know Claude, send him a message.

Intro

- Self-Employed
- Lives in Kihei, Hawaii
- From Chicago, Illinois

Claude Sadovsky updated his profile picture. September 3, 2017

מאחר ובמסמך הקודם התגלה שכתובת המגורים של המשפחה הנ"ל היא בעיר שיקגו, כדאי לנסות למצוא קרובי משפחה חיים כדי לאמת את הקשר המשפחתי עם רפאל. כך נמצא קלוד אלברט סדובסקי. הוא אימת את הדברים לאחר שפניתי אליו ברשת החברתית וכך התברר כי זלמן היה אחיו הצעיר של רפאל.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

Seq.No:	4628
Surname/Nom de Famille:	Sadovsky
GivenName/Prenom:	Z.
Title/Titre:	
Branch/Branche:	Peinture decor.- entrepreneur
Profession:	
City/Ville:	Le Caire
Page:	405

Seq.No:	5206
Surname/Nom de Famille:	Sadovsky
GivenName/Prenom:	E.
Title/Titre:	Mme
Branch/Branche:	
Profession:	Sage-femme
City/Ville:	Le Caire
Page:	431

רפאל סדובסקי

ספר טלפונים מצרי בקהיר

מקור: www.sephardicgen.com

חיפוש בספר טלפונים משנת 1941 בקהיר הניב תוצאות יחידות של משפחת סדובסקי – האב זליג, צייר שלטים. האם – אליזבת' ליסה סדובסקי (לבית שפר) – אחות מיילדת.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

L'Ecole Jabès comprend l'établissement de la rue Mansour créée en 1934, ainsi qu'une annexe à Garden City 7 Rue Cheikh Baracate. Comme chaque année les résultats des examens ont été brillants: les élèves filles et garçons qui se sont présentés à la section Mai 1940 pour le certificat d'études Primaires ont obtenu les plus heureux résultats on peut même dire que ce fut un véritable record. En effet sur 28 candidats présentés, tous ont été admis: Mlles. Alkadeffe Etty, Avigdor Eva, Betito Diane, Hawell Arlette, Bianco Huguette, Cham-maa Mireille, Ernstein Sara, Fua Rébecca, Harari Esther, Harari Yvonne, Hendi Ziza, Israel Nino, Israel Rose, Jabès Camille, Marder Lydia, Mizrahi Marcelle, Pardo Diane, Rothfeld Rose, Sabhan Berthe, Sadowsky Yvette, Hallack Sheila, Towba Cissy, Vafiadis Dimitro, et Messieurs Lévy Leon, Setton Ezra, Shemmés Félix, Souéri Robert, Tarrab Robert. — Brevet Elémentaire sur trois présentées deux reçues: Mlles Harari Berthe, Sasson Rachel.

Les deux établissements préparent au Certificat d'études primaire, aux Brevet Elémentaire et Supérieur, ainsi qu'au Baccalauréat et au London University Matriculation. Le programme comprend également des cours d'arabe, d'anglais et d'hébreu, ainsi que des cours de coupe, de couture, et de broderie.

Au mois d'Octobre prochain, l'Ecole organisera sous la direction de professeurs diplômés et expérimentés les cours conduisant à la première partie de Baccalauréat (série A et B) et à la seconde partie (série Philosophie). Les élèves en possession du Brevet Elémentaire pourront s'inscrire dès à présent pour la première partie section Anglaise. Dès cette année l'Ecole Jabès ouvrira une section Anglaise à laquelle pourront s'inscrire les élèves qui ont obtenu le Certificat d'Etudes Primaires et désirant continuer leurs études en Anglais.

Cette section, sous la direction de professeurs anglais expérimentés préparera progressivement jusqu'aux examens de London University Matriculation.

Des classes de transitions permettront aux élèves d'acquérir les notions fondamentales de l'Anglais en vue de poursuivre leurs études secondaires en cette langue.

Un vaste Jardin d'enfants permet aux tout petits de s'ébattre gaiement sous la direction d'un professeur spécialisé.

Un service régulier d'autobus est mis à la disposition des élèves dont le domicile est éloigné de l'Ecole.

La rentrée aura lieu le 2 Septembre 1940.

Les inscriptions sont reçues à partir du 15 août de 10 heures a.m. à 12 h. à la rue Baracate (Garden City) et de 4 h. p.m. à 6 h. p.m. à la rue Mansour, Bab-el-Louk.

NAISSANCE

Nous annonçons que M. Z. Sadowsky vient d'être père d'une fillette, née le 26 septembre, qui portera le nom Rita. La mère et l'enfant se portent bien. Mazal-Tov !

G. SADOVSKY (Père)

Peintre et décorateur en bâtiment, appartements, bureaux et magasins. Enseignes, réclames, meubles de luxe, collage de papier peint.

Ataba, près Morums et 100,000 articles, 3.

DECES

Nous apprenons avec un vif regret la sioniste, M. Gherchon Sadowsky, décédé à l'âge de 70 ans, à Tel-Aviv, en Palestine. Il avait été, en Russie, son pays d'origine, l'organisateur du mouvement sioniste immédiatement après la publication de l'«Etat-Juif» de Herzl.

Nos condoléances à son fils, M. Zelik Sadowsky, le peintre bien connu de notre ville, et à sa famille.

רפאל סדובסקי

חיפוש לעומק אודות המשפחה

מקור: עיתונות יהודית היסטורית – הספרייה הלאומית

פרסומת בעיתון של החנות של סדובסקי האב, על לידת בת לאדון זליג סדובסקי, על מותו של גרשון סדובסקי אביו של זליג ועוד.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

Confession of SADOVSKY - Part II

At 8.30 p.m. to-day in the presence of Miralai T.A., Marco Bey and Yusbachi Kamal Eff. Riad, Sadovsky continued his confession which were extracted from him through persuasion and cross examination as follows: -

He stated that the motive for his confession was first to save the reputation and the interests of the Jewish colony in Egypt, who if the Egyptian people knows that one of them is a member of the terrorist group and has actually taken part in the Lord Moyne's assassination, the Egyptian people will possibly attack the Jews and massacre them. He added that he became sure that Zionism will never succeed in Palestine unless the British desire this. He also said that he likes Egypt very much as here he was born and where his parents were welcomed and lived happily.

Sadovsky bagged the police would search and interrogate Jacob Weisman and Leon Castro the leaders of the World Zionist Organization also their offices and houses be searched. This he asked as a sort of measure to eliminate suspicion from the N.Z.O. and to maintain the equilibrium between the two competing Zionist organizations.

Sadovsky continued to say that Joseph Sitner stayed in Cairo 3 years and in Alexandria one year - that he is a very active and energetic sort of person who used to replace soldiers in his own unit in their own duty-time in order to allow himself to have a more free time than in making travels to Alexandria and Ismailia on mission for the interest of the terrorists. Sitner used to frequent the two Jewish Clubs at Sh. Fouad El Awad and Sh. Adly Pasha and that he was known by the name BEN-ZVI and not by Sitner. Sitner is one of the heads of the Stern Group and not an ordinary member.

Sadovsky stated that on November 27th he met FEINBERG in Cairo, the latter was just coming back from Palestine after connecting the Stern Headquarters. Feinberg told Sadovsky that he had actually met the leader of the Gang - he asked whether

רפאל סדובסקי

תיק החקירה של סדובסקי במצרים

מקור: ארכיון "ההגנה" בתל אביב

תיק החקירה של סדובסקי שנכתב על ידי הבולשת הבריטית בקהיר לאחר רצח הלורד מוין, כולל עשרות דפים של חקירה, אך עם זאת, חסרים בו שני חלקים, שכנראה כבר לא ניתן למצוא בשום מקום.

החלטתי לקחת על עצמי את המשימה ולהקליד את החלקים הקיימים בקובץ במחשב, כך שלאחר מכן יהיה יותר נוח לעקוב אחרי הסיפור, ולמצוא כיוונים אפשריים להמשך החקר.

רפאל סדובסקי ז"ל

יוסף דוידסקו

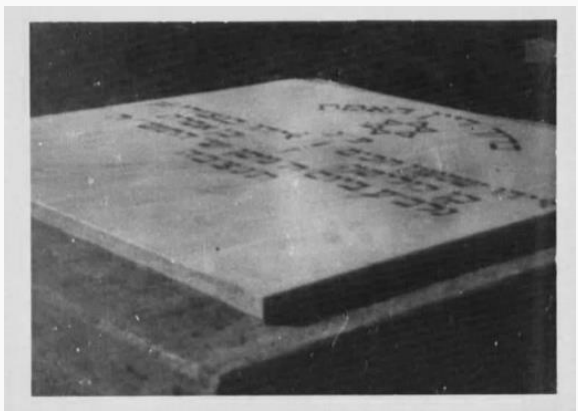
מקור: פוסט בפייסבוק על יוסף דוידסקו

האיש שהסגיר את סדובסקי לידי הבולשת הבריטית והמשטרה המצרית

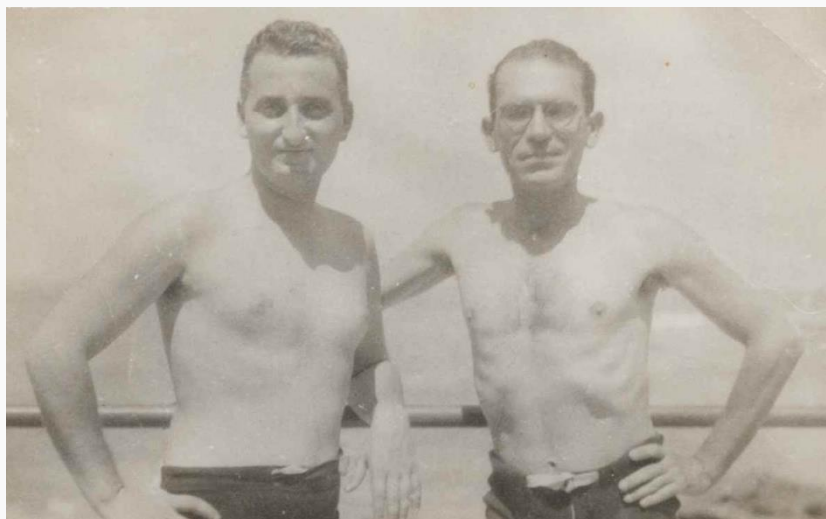
הביש שלפני העסק הביש
"באו אלי לבית הסוהר כל הראשים של יהדות מצרים, הסבירו לי כי רצח הלורד מוין מהווה סכנה לכל היהודים בארץ הזאת. בגללי, אמרו, יתחילו לשחוט את היהודים במצרים - בגללי אני! מה עשיתי?"
מתוך עדותו של רפאל סדובסקי לבולשת המצרית, 1945
רפאל סדובסקי היה מזכיר התנועה הרוויזיוניסטית בקהיר, בין היתר הקדיש זמן לסייע לסניף לח"י המקומי ולקח חלק בפעילותו – הוא עמד בקשר עם שני האליהו ואף השיג להם את החדר שממנו יצאו לפעולת הדגל, הוצאתו להורג של השר לענייני המזרח התיכון, הלורד מוין. סדובסקי לא הצליח להתמודד עם תליותם של השניים ועל כן החליט לעלות לקברם בניגוד להוראת המחותרת. באותו הרגע נעצר על ידי הבולשת המצרית. טודי, חבר לח"י אחד, מספר כי היה זה יוסף דוידסקו, לשעבר איש ניל"י ששירת לאורך כל הדרך בבולשת הבריטית ומדי פעם נהג להעביר ידיעות להגנה, ללח"י ולאצ"ל, הוא זה שהמליץ לבולשת להציב בבית הקברות שוטרים סמויים - ואני חושבת שאין לזלזל באינטליגנציה של הבריטים.
לא ברור אם סדובסקי עונה, אך נכנע ומסר לבולשת את שמותיהם של חברי סניף לח"י במצרים שנעצרו מיד לאחר מכן. הוא לא עמד בהרפתקה זו וזמן קצר לפני משפטו תלה עצמו בתא המעצר.
טודי מוסיף שדוידסקו "שירת לפחות ארבעה אדונים עוינים זה לזה והילך ביניהם כלולין על חבל..." סיטנר, חבר לח"י שני, פעיל התא המצרי, מספר כי נעצר על ידי הבריטים רגע לאחר שניפגש עם דוידסקו – הדבר הוביל להוצאתו להורג של דוידסקו על ידי לח"י. עם זאת, יש לציין כי שמו של סיטנר מופיע בעדותו של סדובסקי לבולשת המצרית.

הודעה

יוסף דוידסקו קצין האינטליגנציה הבריטי מאז 1917 ועד יומו האחרון, מלשין ומסגיר לוחמים עברים לבולשת – נורה והומת בביתו בוכרון יעקב. אור לייב אלול תש"ה.
יוסף דוידסקו השתמש כתכנים שפלים ובמרמה ומסר כמו ידיו לבולשת לוחמים עברים, בהעמידו אותם בסכנת תלייה. הוא סייע בידי כנופית האינטרנציונליסטים הבריטיים במזרח התיכון בריקום מזוינותיהם וכיום משפטים.
לאחר שנודע לדוידסקו, כי מעשיו נתגלו למחתרת העברית, התחיל להסל במהירות את עסקיו והתכונן לברוח לחוץ-לארץ כדי להתחמק מן העונש הראוי לו. אך חיד המענישה השיגתה.
ילמדו לקח כל שכירי השלטון הזר, מלשינים ומסגירי אחים בעד בצע כסף, כי לא יימלטו מן העונש הראוי להם. איש איש בחטאו ימות.
במחתרת בציון – אלול תש"ה
לוחמי חרות ישראל

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי ז"ל

קלוד סדובסקי וקרובי משפחה נוספים

מקור: משפחת סדובסקי זרצקי

קלוד ידע מעט, אך היה בטוח כי רפאל קרוב משפחתו. אשתו של אחיו זלמן, איווט, חיה כיום בשיקגו. קלוד אמר כי יש קרובי משפחה עם השם זרצקי מפריז, ומיד ניגשתי לחיפוש בפייסבוק.

הגעתי לבתו של פיליפ זרצקי, בן דודו של קלוד, אשר חי באנגליה, שיחה ארוכה בינינו הצליחה להשלים את החסר. אכן אלו הם קרובי משפחתו של רפאל.

לאחר כחודש, קיבלתי מייל מפתיע מפיליפ, אשר עבר על אלבומי המשפחה, ומצא תמונות של רפאל, אך לא היה בטוח שזה אכן הוא.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

AU CAIRE

DEPARTS

Me. Léon Castro, Président de la L.I.C.A. s'embarque aujourd'hui avec Mme. Castro pour l'Europe où ils comptent passer deux mois et demi de congé.

M. Raphael Sadowsky s'est embarqué la semaine dernière pour la France à bord du Cairo-City.

M. Sadowsky a assisté à Paris au Congrès International de la Publicité comme représentant de la Maison Sadowsky Fils.

רפאל סדובסקי ז"ל

קלוד סדובסקי וקרובי משפחה נוספים

מקור: משפחת סדובסקי חרצקי

תמונתו זו של רפאל צולמה ליד רכבת סובייטית מסוג MC 20-241.

חיפשתי את הדגם הנ"ל באינטרנט, ומצאתי שבשנת 1937 התקיימה תערוכה בה השתתף דגם זה לראשונה בפריז.

בכתבה שמצאתי לפני-כן, מסופר בצרפתית על כך שרפאל סדובסקי יצא לשליחות מטעם החנות של אביו לכנס פרסום בינלאומי בפריז, בתאריך 15.7.1937. באמצעות תמונה זו אומתו השערותיו של פיליפ זרצקי שלא היה בטוח כי אכן מדובר ברפאל בתמונות שמצא.

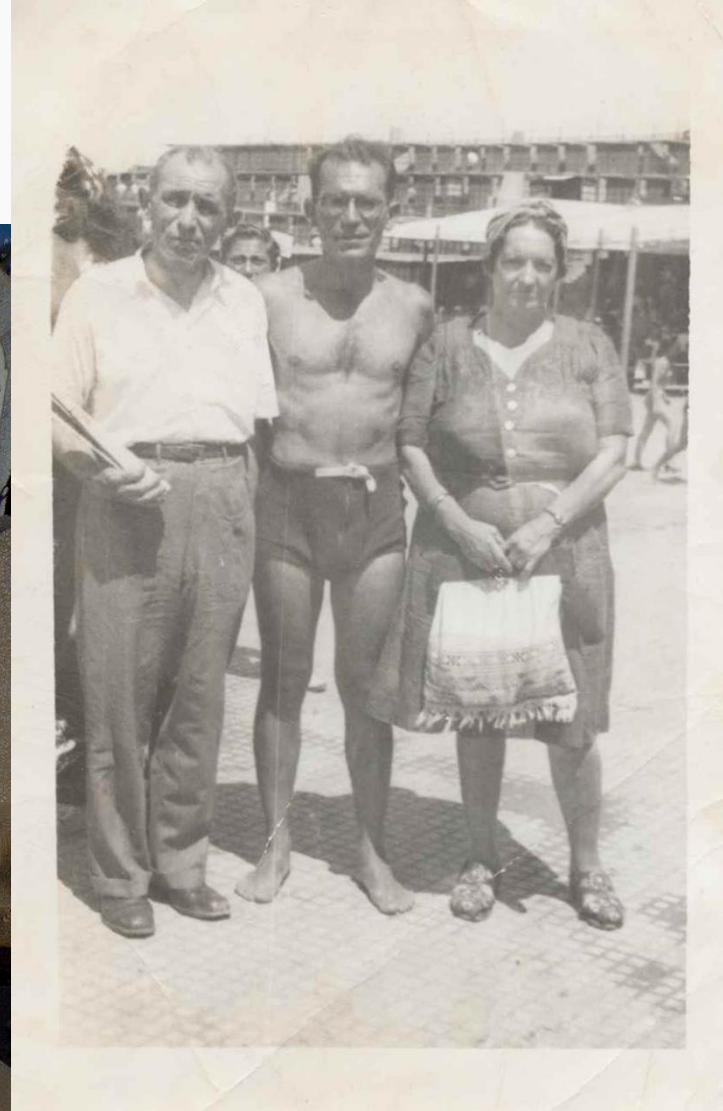
"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי ז"ל

משפחתו הקרובה של רפאל

מקור: BillionGraves, משפחת סדובסקי זרצקי, BillionGraves

פיליפ זרצקי שלח תמונות של רפאל עם הוריו, זליג בן גרשון סדובסקי וליסה אליזבת' שפר. נמצא כי זליג נפטר ונקבר בבית הקברות היהודי בקהיר ביום ה-17 אוקטובר 1948.

בנוסף, נמצא קברו של גרשון צבי בן שלמה סדובסקי בבית העלמין טרומפלדור בתל אביב, סבו של רפאל מצד אביו. על המצבה מזכרים קרובי משפחה מקהיר.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי ז"ל

מכריו למחתרת הלח"י

מקור: ראיון עם אריה שלם קוריזקי – אתר מורשת הלח"י

אריה שלם (קוריזקי) 1915-2005

ת: בתקופה שהייתי באלכסנדריה, לאו דווקא במועדון. קבענו קשר רגיל לפגישות. דווקא בקהיר היינו נפגשים, בשכונה מרכזית, שם היו החיילים והיינו נפגשים בצורה גלויה, ללא מורא. הוא בדרך כלל היה מעביר אלי, ידיעות או אינפורמציה או באם יש משהו לעשות היינו מתכננים יחד מה לעשות, והיינו מבצעים. הוא היה מנוסה יותר, כיון שהוא היה בקיא בענינים. ובהקשר ללורד מוין, נתחיל אולי עם **סדובסקי**. גלילי ידע בקהיר על נקודות מפגש של ציונים יהודים לאומיים, ביניהם היה יהודי ששמו היה סדובסקי, מורה במקצועו, בחור תרבותי מאוד אינטלגנטי מאוד ובעל זכרון יוצא מגדר הרגיל. גלילי ידע שבזמנו הוא היה מזכירו של ז'בוטינסקי, בתקופה בה שהה במצרים.

ש: הוא היה גם כן מפולניה?

ת: לא, הוא היה יליד מצרים. היתה להם חנות והיינו נפגשים בחנות, הוא הכיר אותי בתור חייל. אני הייתי חייל בשם מלכין, ולגלילי היה סמל עם שם אחר, הוא לא הכיר את שם המשפחה שלו וגם לא את שלי, ידענו שהוא בעל זיכרון טוב, ועל כן יש להזהר. באנו לביתו, שם ניהלנו שיחות ולאחר מכן הלכנו לקולנוע יחד, והוא לא ידע במה אנחנו עוסקים. הוא רק ידע שאנחנו חיילים עברים שצריך לעזור להם. גלילי החזיק מחסן בחנות שלהם, והם לא ידעו בכלל מה הכילו הדברים שאוחסנו אצלו. נפגשנו גם עם יפה גולדברג כשהיה צורך להעביר משהו דרך החנות שלו.

רפאל סדובסקי ז"ל

מכריו למחתרת הלח"י

מקור: תולדות ישראל, פלג לוי

יפה תבואה על סדובסקי

יפה תבואה (לבית גרינברג) 1923-2019

פלג לוי מהפרויקט "תולדות ישראל" סיפק לנו קטע ראיון קצר עם חברת המחתרת יפה תבואה, בו היא מספרת על סדובסקי שסייע לפעילי הלח"י במצרים: "הוא היה אדם נחמד מאוד, עזר לנו (ללח"י) מאוד. הוא היה מורה יהודי ממשפחה טובה. הייתי אצלם בבית, הכרתי את אחיותיו. היה להם בית נחמד, קיבלו אותי נורא יפה. אם הייתי צריכה משהו בקהיר, הייתי מיד פונה אליו"

הספקתי לשוחח עמה בשיחת טלפון והיא סיפרה מעט פרטים על רפאל ז"ל. להערכתה, רפאל נקבר בבית הקברות היהודי בקהיר לאחר שעונה בבית הכלא המצרי.

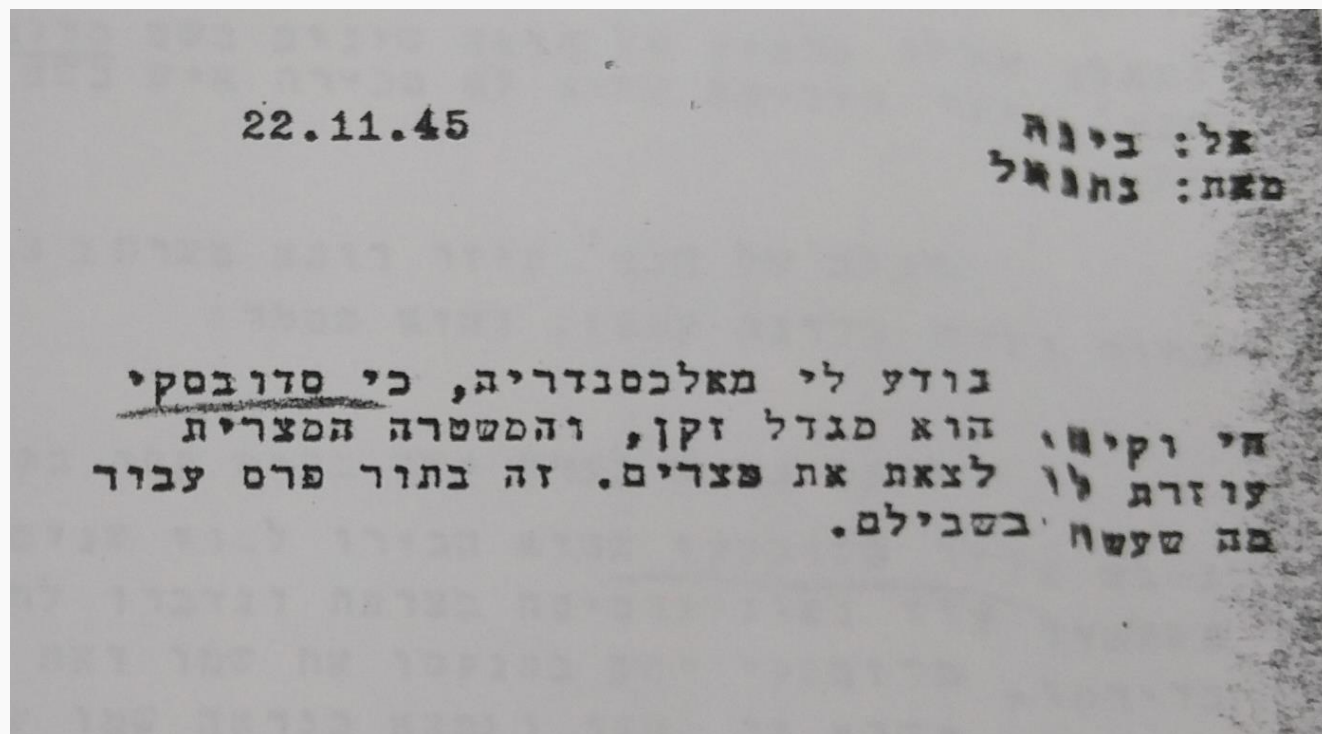
"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זְכוֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי ז"ל

קצה חוט שיוותר פתוח לעולם

מקור: ארכיון "ההגנה" בתל אביב

במהלך הנבירה במסמכי הארכיון ובדו"חות החקירה של רפאל סדובסקי נמצא מסמך מרתק זה. ככל הנראה לא נוכל לדעת האם מדובר באמת או טעות בזיהוי, אך הוא בהחלט מעניק ממד מסתורי לכל הפרשה.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רפאל סדובסקי ז"ל

מקום קבורתו לא נודע

מקום הקבורה: ככל הנראה בית הקברות היהודי בקהיר

אנדרטה: אין

בניסיון לאתר את מקום קבורתו של רפאל, יצרתי קשר עם צלם העיתונות פיליפ בראו, אשר אמר שבביקורו האחרון בבית הקברות בקהיר, רוב המצבות נמחקו בכוונה, בגלל אנטישמיות, ולכן לא ניתן לאתר היכן קבור רפאל בדיוק.

"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זְכוֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)